

Dorpsvisie Wijnaldum **2019-2029**

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Pagina
Inleiding	5
Uitgangspunten	7
Ons Dorp	8
Werkwijze	10
Wonen in Wijnaldum	12
1 Hoe mensen denken over hun dorp	12
2 Woningbouw	12
3 Woonomgeving	13
Verkeer	14
Toerisme en vrije tijd	16
1 Toerisme	16
2 Vrije tijd	18
Voorzieningen	19
1 Mobiliteit	19
2 De jeugd	19
3 De ouderen	19
4 MFC De Bijekoer	19
5 Communicatie infrastructuur	20
6 Zorg en Welzijn	20
Conclusie	21
Samenvatting actiepunten	23

Inleiding

Het is alweer twaalf jaar geleden dat onze laatste dorpsvisie tot stand kwam. In deze visie waren ook de aanbevelingen meegenomen uit de herinrichtingsstudie die destijds is gedaan door de studenten van de opleiding Stedenbouwkunde aan de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden. Deze studie was uitgevoerd in opdracht van en in samenwerking met het bestuur van Dorpsbelang.

In de achter ons liggende jaren is er veel gebeurd en zijn omstandigheden veranderd waarin wij wonen in ons dorp. We hebben een economische recessie achter de rug en bevinden ons nu weer in een periode van economische groei. Er is een verdergaande ontwikkeling van decentralisatie waarbij steeds meer taken van centrale instanties zijn overgeheveld naar het gemeentelijke niveau. Daarbij heeft de overheid ook een andere rol aangenomen en wordt er meer en meer verwacht van de bewoners zelf. Ook zoeken professionele organisaties, zoals Gemeente, Woningbouwvereniging en Nutsvoorzieningen steeds meer samenwerking met bewonersorganisaties. Daarnaast is er een verbrandingsoven gerealiseerd die zijn invloed doet gelden op het leefmilieu in onze regio. Dit zijn nog maar een paar voorbeelden van de veranderende tijd waarin wij leven.

Terugkijkend op de laatste twaalf jaar zien wij ook dat wij in staat zijn geweest om een groot deel van de doelstellingen van onze vorige dorpsvisie te realiseren. Het mooiste voorbeeld hiervan

is de herinrichting van de Buorren, waardoor het karakter van ons dorp is versterkt en het aanzicht verfraaid. Maar ook is er aandacht besteed aan de verkeersveiligheid van de rondweg (Readyk-Âlde Leane), de sportvoorzieningen (voetbalveldje en Jeu de Boules baan), het bospad (“it Flústerpaad”) en de vijver in het Winamer bos.

Willen wij voor de belangen van ons dorp op blijven komen dan is het nu tijd om onze visie opnieuw vorm en inhoud te geven en dit te verwoorden in een nieuwe dorpsvisie. Een dorpsvisie die is gebaseerd op wat wij hebben geleerd in de afgelopen twaalf jaar en op hoe de dorpsbewoners over ons dorp Wijnaldum denken. Dit laatste hebben wij o.a. geïnventariseerd middels een

vragenlijst (zie blz. 10). Een visie, een document, waarin wij ons doelen stellen gekoppeld aan ons beeld van hoe het karakter en de leefbaarheid van Wijnaldum gewaarborgd kunnen worden.

In dit document willen wij vastleggen waar de vereniging zich in de komende tien jaar mee bezig wil houden en hoe wij als bestuur de doelstellingen van de vereniging denken te bereiken. Dit alles op basis van wat wij nu weten. Zoals in alle voorgaande jaren is het ook nu te voorzien dat er allerlei veranderingen plaats zullen vinden. Veranderingen die in meer of mindere mate invloed zullen hebben op ons en ons dorp. Wanneer hier dan aanleiding toe is zal ons bestuur onze dorpsvisie, in overleg met en na goedkeuring van de leden, aanpassen aan de veranderde omstandigheden.

Van het bestuur van vereniging Dorpsbelang Wijnaldum wordt verwacht, dat zij er naar streven:

- Dat Wijnaldum nu en in de komende 10 jaar een dorp is waar het goed wonen is, waar mensen elkaar kennen en waar een sterke sociale cohesie is.
- Dat het dorp haar karakter behoudt en de voelbare verbinding met de historie behouden blijft.
- Dat de leefbaarheid vooral wordt gevoed door de gezamenlijke inzet van een actief verenigingsleven en dat er ruimte is voor initiatieven van de bewoners zelf.
- Dat Wijnaldum binnen de gemeente Harlingen wordt gezien als een waardevol onderdeel van het Harlinger gebied met een eigen karakter dat het waard is om behouden te blijven.
- Dat een goede bereikbaarheid en verkeersveiligheid wordt gewaarborgd in en om Wijnaldum.
- Dat Wijnaldum een aantrekkelijke plaats is voor toeristen en de bedrijvigheid vooral zal bestaan uit kleine zelfstandige ondernemers en het boerenbedrijf.

Deze dorpsvisie is geschreven door het bestuur van de vereniging en is vervolgens goedgekeurd door haar leden in de jaarvergadering van 2019. Als zodanig beschrijft dit document de dorpsvisie van de vereniging Dorpsbelang Wijnaldum. Deze dorpsvisie geeft het bestuur en andere betrokken partijen een richtsnoer waarlangs de belangen van de vereniging behartigd moeten worden en de specifieke doelstellingen zoals die in maart met de leden zijn gedeeld.

Arend Leutscher, voorzitter Dorpsbelang Wijnaldum

Uitgangspunten

Bij de vaststelling van onze nieuwe dorpsvisie hebben wij een aantal uitgangspunten uitgewerkt. Hierin staat beschreven hoe wij te werk willen gaan, wat wij wel of niet belangrijk vinden voor Wijnaldum en waar wij ons voor willen inzetten.

Het karakter van het dorp behouden

Wij vinden het belangrijk dat bij wat er voor het dorp gedaan wordt het karakter van ons dorp behouden blijft. Ook bij eventuele nieuwbouw moet er worden gezorgd dat dit “past” bij ons dorp.

Het versterken van de woon-en leefomgeving

Hierbij denken wij vooral aan een actief verenigingsleven en een plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten zoals het dorps huis of de kaatskantine. Daar waar wij kunnen willen wij een stimulerende en faciliterende rol spelen met aandacht voor de zwakkeren in onze samenleving.

De bereikbaarheid en verkeersveiligheid in en om het dorp

In en om ons dorp willen wij ons inzetten voor een veilige verkeerssituatie. Op basis van dit uitgangspunt willen wij een aantal initiatieven nemen die hier een positieve invloed op zullen hebben.

Het behoud van het boeren bedrijf

Al sinds het ontstaan van Wijnaldum is het boeren bedrijf belangrijk geweest voor het dorp en haar inwoners. Er is in al die

tijd veel veranderd, maar wij mogen ons gelukkig prijzen dat wij nog steeds een bloeiende boeren bedrijvigheid hebben in onze regio. In alles wat wij als Dorpsbelang doen en nastreven staat het behoud van het boerenbedrijf voor onze regio voorop.

Behoud van kleine ondernemers in Wijnaldum

Wijnaldum mag dan geen grote bedrijven kunnen huisvesten, voor kleine ondernemers die vanuit huis hun beroep uitoefenen is Wijnaldum zeker een geschikte locatie. Wij streven er als Dorpsbelang naar dit zo te houden en daar waar mogelijk initiatieven te ontplooiën en groei te realiseren in het aantal kleine ondernemers in Wijnaldum.

De aantrekkelijkheid van Wijnaldum voor het toerisme behouden

Ons dorp is geen plek waar bedrijfsgebouwen zullen verrijzen en de leefbaarheid zal hierdoor niet worden bevorderd. Ons dorp is wel een mooie plek om te zijn en te genieten van de omgeving. Voor toeristische reuring zien wij goede mogelijkheden voor Wijnaldum.

Ons dorp

Het dorp Wijnaldum ligt in de gemeente Harlingen in het noordwesten van de provincie Friesland. Wijnaldum is van oorsprong een terpdorp, gelegen op één van de terpen in een meer dan twee kilometer lange in noordoostelijke richting lopende terpenrij.

Er is veel om te koesteren: de dorpskern die nog veel heeft van de “oude” kenmerken die typerend zijn voor een Fries terpdorp en het speelse landschap dat zich oorspronkelijk heeft gevoegd naar de zee en later naar de kwelderstructuur.

Wijnaldum, een dorp met een lange geschiedenis, heeft zich door de eeuwen heen altijd weten aan te passen aan de steeds weer veranderende omstandigheden. De laatste 100 jaar ook met een actieve vereniging van Dorpsbelang. Het dorp is geëvolueerd

tot een kleine actieve gemeenschap, waarin ruimte is voor jong en oud, autochtoon en “import”, met een (na een periode van afname) weer toenemend aantal gezinnen met jonge kinderen en waarin een goede balans is gevonden tussen wat van vroeger was en wat tegenwoordig gewenst en nodig is.

Sinds enkele jaren is er geen school meer in Wijnaldum en de jonge kinderen uit het dorp zijn daarom aangewezen op de basisscholen van Midlum, Sexbierum en Harlingen. En de oudere jeugd moet het voor het voortgezet onderwijs verderop zoeken. Door de geringe omvang van iets minder dan 500 inwoners heeft het dorp geen middenstand of andere nutsvoorzieningen. Hiervoor is het dorp aangewezen op de omringende grotere plaatsen: Harlingen, Franeker en Sexbierum.

Het dorp heeft een rijk verenigingsleven met een grote diversiteit aan activiteiten zoals kaarten en biljarten, kaatsen, breien, toneel, zingen, schaatsen, en de jeugdsoos.

Het multifunctioneel centrum “De Bijekoer” waar veel voorzieningen zijn en worden ondergebracht, heeft een belangrijke functie in het dorp. De ophanden zijnde ingrijpende verbouwing zal de invulling van deze functie nog verder versterken.

In het midden van het dorp ligt het kaatsveld waar met veel enthousiasme wordt gesport en waar vele mooie kaatswedstrijden hebben plaatsgevonden. Ieder jaar in het laatste weekend van juni wordt de Merke gehouden.

Archeologisch Steunpunt

Sinds september 2000 is in de consistorie achter de kerk het Archeologisch Steunpunt gevestigd. Hier liggen bodemvondsten die in en om het dorp zijn opgegraven in de terpen. Een vaste groep van vrijwilligers organiseert regelmatig activiteiten in het kader van cultuur en omgeving. Zij verzorgen o.a. lezingen voor groepen en scholen en wandelingen met een gids.

De meeste mensen zullen bij Wijnaldum denken aan de fibula. In 1953 werd de 'voetplaat' van de fibula gevonden in een terp net buiten het dorp. Jarenlang werd daarna gezocht naar de andere onderdelen van de 7e-eeuwse sierspeld. In 1991 begon de Rijksuniversiteit van Groningen met een grootschalig onderzoek in de terp van Wijnaldum. Dat duurde tot 1993. Toen werden ook andere delen van de fibula gevonden. Een spectaculaire vondst waarmee Wijnaldum nog altijd op de kaart staat, ook

internationaal. De mantelspeld ligt tentoongesteld in het Fries Museum in Leeuwarden.

De Andreaskerk

De kerk is eigendom van de kerkelijke gemeente Oosterbierum/Wijnaldum. In de Andreaskerk wordt steeds minder vaak een kerkdienst gehouden wat komt door de teruggang in het aantal kerk bezoekers.

Twee maal per jaar wordt er een concert georganiseerd in de kerk. In het voorjaar het Pioenroaskonsert en in het najaar het Sûkerbeatkonsert. In 2004 is op initiatief van de Raad van Kerken Friesland gestart met het openstellen van een 25 tal kerken in de zomermaanden op de zaterdagmiddag. Dit is uitgegroeid tot de opening van meer dan 250 kerken in geheel Friesland (incl. de Friese Waddeneilanden) met wel 40.000 bezoekers. De Andreaskerk neemt hier elk jaar aan deel en organiseert jaarlijks een expositie in het kerkgebouw.

Werkwijze

Om tot vaststelling te komen van een nieuwe dorpsvisie voor de aankomende tien jaar is het van primair belang wat de leden van de vereniging vinden. En pas na goedkeuring door die leden wordt de dorpsvisie voor Wijnaldum vastgesteld. De werkwijze bij de totstandkoming van de dorpsvisie begint dan ook bij de leden en eindigt ook bij de leden.

Met dat in gedachten zijn de stappen die in het proces worden genomen:

1. Enquête

Er wordt een enquête gehouden onder alle dorpsbewoners (waarvan de meesten lid zijn van de vereniging) waarmee een eerste inventarisatie wordt gemaakt van hoe de dorpsbewoners denken over hun dorp.

2. Het bestuur

De uitkomsten van deze enquête worden in het bestuur besproken en voorlopige conclusies getrokken over wat er uit die uitkomsten kan worden opgemaakt.

3. Rondetafel gesprekken

Na het samenvatten van de respons op de enquête werd er een avond gehouden waarin de resultaten van de enquête worden gepresenteerd aan de dorpsbewoners. Waarbij er met elkaar van gedachten werd gewisseld over de uitkomst van de enquête en werden er aanvullende opmerkingen/ ideeën gegeven om mee te nemen in de uitwerking van de dorpsvisie.

4. Verenigingen

Naast de mening van de dorpsbewoners worden de verschillende verenigingen in Wijnaldum schriftelijk om hun mening en ideeën gevraagd.

5. De concept dorpsvisie

Vervolgens wordt een concept dorpsvisie geschreven. Hierbij wordt informatie van de verschillende bronnen (bewoners, verenigingen, Dorpsbelangbestuur) bij elkaar gebracht.

6. Het bestuur

De concept dorpsvisie wordt besproken door het bestuur van de vereniging. Hieruit ontstaat een aangepast concept dat tijdens de jaarvergadering gepresenteerd wordt aan de leden van de vereniging.

7. Goedkeuring concept

In de jaarvergadering van de vereniging (in maart 2019) wordt de concept dorpsvisie gepresenteerd met het doel goedkeuring te krijgen van de leden. Dit met inachtneming van de op- en aanmerkingen van de leden in de vergadering.

8. De definitieve dorpsvisie

Op basis van de bevindingen tijdens de ledenvergadering wordt de definitieve dorpsvisie geschreven en vastgesteld door het bestuur.

9. Presentatie

De definitieve dorpsvisie wordt gepresenteerd. Hiervoor wordt een bijeenkomst georganiseerd waarvoor de dorpsbewoners worden uitgenodigd en tevens enkele betrokken instanties, zoals de gemeente, de bouwvereniging en de media.

10. Communicatie

Na de presentatie van de dorpsvisie wordt deze geplaatst op de website van Wijnaldum. Van tijd tot tijd worden aanvullingen gemaakt op de actielijst van de dorpsvisie zodat geïnteresseerden op de website kunnen zien wat er wel of niet wordt bereikt.

11. Evaluatie

Ieder jaar tijdens de jaarvergadering van de vereniging zal de dorpsvisie een vast agendapunt zijn. Dit is bedoeld om minimaal één maal per jaar met elkaar te spreken over wat er wordt bereikt van datgene wat wij in onze dorpsvisie hebben geschreven. Zonodig worden hier dan aanvullende afspraken gemaakt of wijzigingen aangebracht in de visie.

Bij de opzet van de vragenlijsten en de uitwerking van de dorpsvisie is een indeling gemaakt aan de hand van de volgende thema's:

Wonen in Wijnaldum

Verkeer

Toerisme en vrije tijd

Voorzieningen

Wonen in Wijnaldum

“In smûk plakje mei rêst en romte”

1. Hoe mensen over hun dorp denken

Als onderdeel van de dorpsvisie enquête vroegen wij de inwoners van Wijnaldum om ons te vertellen hoe zij denken over het wonen in ons dorp. Hierover liepen de reacties niet ver uiteen. Men vindt het fijn wonen in Wijnaldum. Een greep uit wat de mensen schrijven over hun dorp; een sociaal betrokken dorp, een gezellig dorp waar het prettig wonen is, klein maar fijn, vriendelijk en landelijk, een plek waar je je veilig kan voelen, een rustig dorp op korte afstand van Harlingen, met ruimte voor groen en pittoresk. Ook tijdens ons jubileumfeest in september 2018, waar bijna 200 inwoners gezamenlijk met elkaar een feestmaal aten op de Buorren, daar merkte je dat het goed was met elkaar.

2. Woningbouw

Vereniging Dorpsbelang streeft naar een gematigde groei van 10% tussen nu en 2029. Voorwaarde hierbij is dat nieuwe bebouwing geen afbreuk doet aan het karakter van het dorp. Daarnaast zijn er zijn wel een aantal verbeterpunten binnen de bestaande bouw waar wij ons hard voor willen maken.

Middellange termijn

De (15) kleine woningen in de Andreasstraat en de van der Ploegstraat zijn toe aan vervanging omdat zij niet meer voldoen aan de normen zoals die tegenwoordig aan woonvoorzieningen worden gesteld. Er zijn hier 2 alternatieven: renovatie of sloop/nieuwbouw. Na overleg tussen de Bouwvereniging en de huurders van de betreffende panden is besloten voor sloop en nieuwbouw te gaan. Dorpsbelang is betrokken in dit proces, met name vanuit het belang van behoud van het karakter van het dorp. De sloop staat gepland voor eind 2019 en de nieuwbouw voor de eerste helft van 2020. Bij de nieuwbouw is het uitgangspunt dat de woning energiezuinig moeten zijn en levensloopbestendig. De huren vallen binnen de huursubsidie grens.

Lange termijn

De 2 kleine woningen aan de Buorren, nrs. 3 en 5, zijn ook aan renovatie of sloop toe. Hoe met deze situatie omgegaan zal worden is nog niet vastgesteld. De gemeente Harlingen speelt een sturende rol in hoe en hoeveel de Bouwvereniging moet bouwen. Er is overleg tussen de Bouwvereniging en Dorpsbelang

over toekomstige woningbouwplannen voor Wijnaldum. Voorop staat dat de nieuwe situatie past in het fraaie straatbeeld van het dorp. Als Dorpsbelang zullen wij ook met de gemeente in overleg treden over het bouwbeleid voor Wijnaldum.

3. Woonomgeving

Het aanzicht van het dorp is bepalend voor de sfeer die het dorp uitstraalt en de bewoners vinden het belangrijk dat het dorp er verzorgd uitziet, er een goede balans is tussen het groen en “het steen” en dat er behoedzaam wordt omgegaan met het aanzicht van het dorp. De natuur rondom het dorp wordt hogelijk gewaardeerd. Wel zouden sommige bewoners iets meer aandacht aan hun voortuin mogen geven. Deze slecht onderhouden voortuinen hebben een negatieve invloed op het mooie aanzicht van ons dorp. Helaas hebben wij hier weinig

invloed op. Er zijn een aantal punten waar wij ons in de komende tijd op willen richten:

- Daar waar de bermen zich er toe lenen zouden er meer bloemen in de bermen moeten komen. Dit ter verfraaiing maar zeker ook voor het bevorderen van de bijenstand. In 2018 hebben wij al bloemenzaad ingezaaid op het land naast het piramide uitkijkpunt. Dit had een mooi resultaat en wij willen in de komende jaren hier uitbreiding aan geven.
- Door de bomenziekte zijn door Staatsbosbeheer vrijwel alle bomen in het bosje naast het dorp gesnoeid. Hierdoor is het bos veranderd in een slagveld dat er vreselijk uitziet. Volgens Staatsbosbeheer zou de natuur zelf zich weer moeten herstellen. Wij willen hier niet op wachten en gaan zoeken naar een manier om hier een rol in te kunnen spelen en op die manier het bosje om te vormen tot een mooie groene plek naast ons dorp.

Aandachtspunten: Wonen in Wijnaldum	2019	2020	Langere termijn
Sloop/herbouw Andreas & v.d. Ploegstraat			
Overleg met de Bouwvereniging over aanpak woningen aan Buorren 3 & 5			
Bloemen in de bermen, experiment van 2018 uitbreiden			
Onderzoek naar mogelijkheden nieuwe aanleg bosje bij het dorp in plaats van jaren afwachten.			

Verkeer

Mede door een laag voorzieningen niveau is Wijnaldum afhankelijk van een goede bereikbaarheid door een goed wegennet. Sinds enkele jaren, na de herinrichting van de Buorren, is in het dorp het wegennet op peil, is er genoeg parkeergelegenheid en is er voldoende ruimte voor voetgangers.

De situatie van en naar het dorp en de omliggende bedrijven heeft wel verbetering nodig. Dit komt mede door een toename in het zware verkeer van en naar het dorp, de kwaliteit van het wegdek, het gebrek aan voetgangers- en fietsvoorzieningen en de snelheid van het wegverkeer. Wij van dorpsbelang willen deze situatie in kaart laten brengen en op basis hiervan een ontwerp voor de toekomst creëren op basis waarvan korte termijn plannen in samenhang met elkaar kunnen worden gerealiseerd. Hiervoor zullen wij samenwerking zoeken met een opleidingsinstituut op het gebied van planologie en verkeers-management.

Het boerenbedrijf

Het boerenbedrijf hoort bij Wijnaldum. Van oudsher heeft de landbouw en veeteelt een belangrijke rol gespeeld voor Wijnaldum. Van groot belang is dan ook de bereikbaarheid van deze boerenbedrijven. Dagelijks rijdt er veel vrachtverkeer naar en van deze bedrijven. Al dat verkeer komt dan wel over de Foarryp, of langs het dorp over de Alde Leane en Readyk. Wij willen bij het ontwikkelen van nieuwe ideeën betreffende de bereikbaarheid rekening houden met het belang van de boeren.

Fietspad naar Midlum

Sinds de basisschool uit Wijnaldum is verdwenen worden deze schoolgaande kinderen van Wijnaldum elke dag met een pendelbusje vervoerd naar- en van de basisschool in Midlum. Inmiddels is door het gemeente bestuur besloten om een fietspad aan te leggen van Wijnaldum naar Midlum. De financiering is rond en de plannen zijn gemaakt. Het komt er nu op aan om deze plannen dan ook eindelijk ten uitvoer te brengen. Het bestuur van vereniging Dorpsbelang zal de druk er op houden dat het fietspad er komt zo snel als praktisch uitvoerbaar.

Parkeren in en om het dorp

Sinds de herinrichting van de Buorren is het voor automobilisten verleidelijk geworden om hun auto te parkeren op het voor voetgangers bestemde deel van de rijbaan. Ook is er van tijd tot tijd overlast van toeristen die hun auto voor langere tijd in

het dorp parkeren om vervolgens te gaan wandelen of fietsen in de omgeving. Hier zal door Dorpsbelang actie op worden genomen. Gezocht moet nog worden naar wat hierbij een goede benadering is.

Hard rijden

Door de herinrichting van de Buorren en met name de veranderde ingang van het dorp, is bereikt dat het vrachtverkeer niet meer door het dorp zelf rijdt. Wel is het vrachtverkeer naar ons idee toegenomen. Hierbij is de snelheid waarmee over de Readyk en de Alde Leane wordt gereden veel te hard. Ook landbouwvoertuigen rijden te hard over deze rondwegen. Gezocht moet worden naar een manier om dit te veranderen.

De Winamerdyk

De Winamerdyk wordt door alle weggebruikers als onveilig ervaren en bovendien is het wegdek in slechte staat en voor fietsers zeer risicovol. Het is van het grootse belang dat aan het wegdek op korte termijn onderhoud wordt gepleegd. Op langere termijn moet worden gestreefd naar verbetering van de verkeersveiligheid op de Winamerdyk.

Kruising Haulewei

De kruising van de Winamerdyk en de Haulewei is ondanks de veranderde aanleg nog steeds een gevaarlijke kruising. Het verkeer op de Haulewei wordt nog te weinig afgeremd waardoor het oversteken nog steeds voor gevaarlijke situaties zorgt. Hier moeten wat Dorpsbelang betreft nadere maatregelen worden genomen.

De Foarryp

De Foarryp is een andere verkeersader die aandacht vraagt. Door fietsers wordt deze weg als onveilig ervaren en automobilisten rijden hier te hard. Ook voor wandelaars is de Foarryp gevaarlijk bij passerend snelverkeer. Hier zou een aparte fiets- en wandelstrook uitkomst kunnen bieden. Ook zou onderzoek gedaan moeten worden naar snelheidsbeperkende maatregelen.

Aandachtspunten: Verkeer	2019	2020	Lange termijn
Druk houden op de aanleg van het fietspad naar Midlum			
Foutparkeren in- en om het dorp aanpakken			
Groot onderhoud aan de Winamerdyk			
Creëren van een toekomstvisie op de verkeerssituatie in en om Wijnaldum met oog voor bereikbaarheid en de veiligheid voor alle weggebruikers.			
Verbetering van de veiligheid op de kruising Haulewei/Winamerdyk. Bewerk de provincie.			
Onderzoek de mogelijkheid van een aparte fietsstrook langs de Foarryp.			

Toerisme en vrije tijd

1. Toerisme

Wijnaldum, met haar ligging dicht bij het Wad, heeft toeristisch potentieel door haar historie, dorpsaanzicht en ligging. Dat zou verder ontwikkeld kunnen worden.

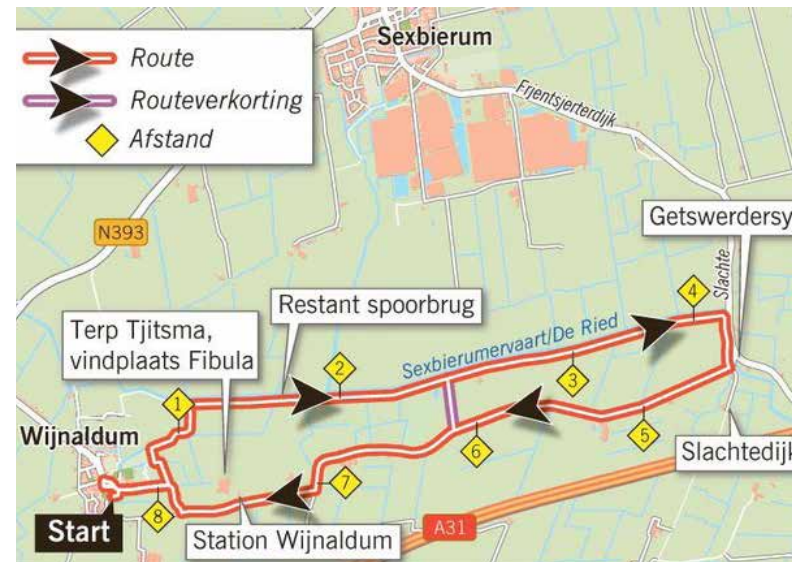
Het dorpsaanzicht

Zoals al beschreven in het hoofdstuk over “ons dorp” is na de herinrichting van de Buorren het dorpsaanzicht ingrijpend verbeterd. De mensen die ons dorp bezoeken zijn onder de indruk van het aanzicht van ons dorp.

Wandel- en fietsroutes

Er zijn al een aantal gemarkeerde wandelroutes in de omgeving van het dorp. Hiernaast een voorbeeld van zo'n wandelroute.

Wij zien ook een groeiend aantal wandelaars die genieten van de mooie omgeving van Wijnaldum. Er is potentie voor meer wandelroutes. Hierbij denken wij ook aan het realiseren van een wandelroute tussen Wijnaldum en Pietersbierum. Dit in samenhang met het in ere herstellen van de spoorbrug over de Ried en de verder gelegen brug richting Pietersbierum. Wij realiseren ons dat dit een kostbare en ingewikkelde onderneming is, maar wij willen (laten) uitzoeken in hoeverre dit een haalbaar idee is.

In de regio waarin Wijnaldum ligt is een ruim aanbod van korte en langere fietsroutes door het mooie en weidse Friese landschap. Hier hebben wij als Dorpsbelang een geringe invloed op, maar waar mogelijk willen wij onze bijdrage leveren aan het instandhouden van deze voorziening.

In Wijnaldum is een pleisterplaats gecreëerd waar de wandelaar of fietser even kan uitrusten. Hier kunnen mensen koffie of thee kopen of een ijsje op een warme dag. Het is een selfservice voorziening opgezet door een Wijnaldummer. Er is hier ook een eenvoudige sanitaire voorziening aanwezig.

Ook zijn er verschillende logeeradressen waar toeristen kunnen overnachten wanneer zij onze regio bezoeken. In het midden van het oude dorp is een klein pleintje met een bankje waar men

even kan zitten om even de sfeer te proeven van ons mooie dorp. Ook is er een water tappunt om op een warme dag de dorst te lessen of de bidon bij te vullen.

Promotie

De laatste jaren is er een toename geweest van het aantal wandelaars en fietsers dat ons dorp bezoekt. Dit heeft een positieve invloed op de leefbaarheid in ons dorp. Wij willen het huidige toeristische interesse niveau behouden. Wij willen de mogelijkheid onderzoeken in hoeverre onze website hierin een grotere rol zou kunnen spelen. Ook denken wij aan de mogelijkheid om meer actief samen te werken met de VVV van Harlingen en Franeker. Om ons hier meer voor in te zetten willen wij vrijwilligers zien te vinden die in een “werkgroep toerisme” zitting zouden willen nemen voor de realisatie van onze plannen.

2. Vrije tijd

Verenigingen

In Wijnaldum zijn een groot aantal verenigingen actief, gericht op zowel binnen als buiten activiteiten. Een uitdaging is het om voldoende vrijwilligers te hebben nu en in de toekomst om de veelheid aan activiteiten te kunnen blijven aanbieden aan het dorp. Samenwerking tussen de verenigingen zou een mogelijkheid kunnen bieden om ook in de toekomst het verenigingsleven op peil te houden. Wij willen hier als Dorpsbelang een aanzet toe geven en vervolgens een faciliterende rol in spelen.

Activiteitenterrein

Gelegen naast het dorps huis en de kerk bevindt zich een activiteiten terrein waar ruimte is gecreëerd voor verschillende activiteiten. Het terrein is in beheer bij Dorpsbelang. De gemeente is eigenaar van de grond en heeft hiervoor een gebruikersovereenkomst opgesteld waarin Dorpsbelang als gebruiker is aangemerkt. Met betrekking tot aansprakelijkheid is een WA verzekering gesloten via een collectief contract dat door de gemeente is geregeld.

Speeltuin

In 2018 is de speeltuin gekeurd en zijn een aantal kleine verbeterpunten aangedragen waarop direct actie is genomen. Wat nog rest is de plaatsing van een definitieve afscheiding tussen de speeltuin en het terrein van de kerk. Hier is een tijdelijk hek geplaatst in afwachting van een oplossing voor het verzakkingsprobleem van het kerk terrein. Er vindt overleg plaats

met de kerkrentmeester van de Andreaskerk. Voor het overige voldoet de speeltuin aan de wensen van de dorpsbewoners die er hun kinderen laten spelen.

Voetbalveldje

De wat oudere jeugd heeft een voetbal veldje ter beschikking gelegen naast de speeltuin. Gelet op de beschikbare ruimte is dit het maximaal haalbare qua afmeting en aankleding.

Jeu de boules

Sinds 2017 beschikt Wijnaldum over een mooie Jeu de boules baan. In de lente en zomer maanden wordt hier vrijwel wekelijks gebruik van gemaakt, met name door mensen van de bejaardensoos.

Aandachtspunten: Toerisme, Vrije Tijd, en Cultuur	2019	2020	Lange termijn
Onderzoek mogelijkheid voor een wandelpad van Wijnaldum naar Pietersbierum, inclusief de oude spoorbrug over de Ried.			
Versterken van de rol van de website ten behoeve van de naamsbekendheid van Wijnaldum			
Samenwerking met VVV Harlingen & Franeker versterken			
Informatie voorziening over Wijnaldum			
Werkgroep toerisme			
Aanzet tot en faciliteren van samenwerking verenigingen			
Plaatsing van definitieve afscheiding tussen speeltuin en kerk terrein			

Voorzieningen

1. Mobiliteit

Met haar 500 inwoners is Wijnaldum een dorp dat voor vrijwel alle voorzieningen is aangewezen op Harlingen, Sexbierum en Franeker. Wat mobiliteit betreft betekent dit wel dat haar inwoners in staat moeten zijn om zo nodig naar een van deze plaatsen te reizen. Momenteel vindt er een studie plaats door Partoer betreffende de bereikbaarheid in Noord West Friesland. Ook in Wijnaldum heeft hierover een rondetafelgesprek plaatsgevonden en de suggesties en ideeën die hierbij ontstonden worden meegenomen in de eindrapportage van Partoer aan de provincie. Dorpsbelang zal de verdere ontwikkelingen volgen en zo nodig zelf met nieuwe ideeën komen.

2. De jeugd

Zoals in veel kleinere dorpen is het een uitdaging om de jeugd betrokken te houden bij het dorp. Er wordt op verschillende manieren aandacht besteed aan de jeugd. Er is een kleine groep actieve jongeren die een jeugdsoos hebben in het Dorpshuis. Hier kan de jeugd elkaar ontmoeten onder het genot van muziek en een drankje. Tevens is er een jeugdcommissie van de kaatsvereniging en van de E.P. de Boer school. Ook is er de activiteiten commissie van het Dorpshuis.

Helaas is de jeugd tegenwoordig vooral georiënteerd op vermaak in de omliggende steden. Er is meer aandacht nodig voor de jeugd in Wijnaldum. Voor de leefbaarheid van ons dorp is het

belangrijk dat wij ons als Dorpsbelang hiervoor inzetten. Gezocht moet worden naar meer samenwerking en nieuwe initiatieven.

3. De ouderen

Een maal per week, op donderdagmiddag, komen de ouderen uit het dorp bij elkaar in het dorpshuis. Daar doen zij kaartspellen, biljarten en in de zomer zijn zij actief op de jeu de boules baan naast het dorpshuis. Zoals in Nederland in het algemeen is er ook in Wijnaldum sprake van vergrijzing, maar tegelijk staat de generatie zestigers van nu anders in het leven dan de zestigers van twintig jaar geleden; en daarmee veranderen de behoeftes van ouderen. Het is zaak daar scherp op te blijven en het aanbod aan activiteiten hier op aan te passen. Daar waar zich mogelijkheden voordoen wil Dorpsbelang hier een ondersteunende rol vervullen.

4. MFC De Bijekoer

De rechtsvorm van het Dorpshuis is dat van een Stichting met een bestuur dat bestaat uit 6 leden. Verder draait het dorpshuis op een grote groep vrijwilligers. Het dorpshuis speelt een belangrijke rol in het dorp en biedt ruimte aan een veelheid van activiteiten die door de verschillende verenigingen worden georganiseerd. Daarnaast heeft het dorpshuis een activiteiten commissie die elk jaar een aantal activiteiten organiseert. Bij het dorpshuis bestuur bestaat de wens om hun diensten uit te breiden en daartoe wordt het dorpshuis in 2019 omgevormd tot

een multifunctioneel centrum (een "MFC"). Gedacht wordt aan diensten zoals, fysiotherapie, tandarts, wijk- en buurtteams (WMO) en het opzetten van een kleine bibliotheek. Daar waar nodig en gewenst zullen wij vanuit Dorpsbelang onze bijdrage leveren aan deze positieve ontwikkeling in het dorp.

5. Communicatie infrastructuur

Vandaag de dag is het van groot belang dat de internet voorzieningen op een goed peil staan. Onze vereniging vindt een snelle internet verbinding dan ook van essentieel belang voor Wijnaldum en het omliggende gebied. Hierdoor wordt de leefbaarheid mede in stand gehouden. En boerenbedrijven worden daardoor in staat gesteld om hun bedrijf zo goed mogelijk te exploiteren. Maar ook voor een klein dorp als Wijnaldum moet er een goed functionerende technische infrastructuur aanwezig zijn die kleine ondernemers, zoals ZZP'ers, in staat stelt zich te vestigen in ons dorp en daarbij thuis kantoor te kunnen houden. Wij stellen ons ten doel om druk te houden op de betreffende

instanties om een snelle internet voorziening gerealiseerd te krijgen, zowel binnen als buiten het dorp.

6. Zorg en Welzijn

In Wijnaldum bevindt zich geen huisartsenpost of een andere op zorg en welzijn gerichte voorziening. Wel is er sinds kort de aanwezigheid van het Gebiedsteam van de gemeente Harlingen. Eenmaal per twee weken zijn zij op dinsdag van 10.00 tot 11.00 uur aanwezig in het dorpshuis. De bewoners van Wijnaldum kunnen hier terecht voor vragen op het gebied van zorg en welzijn. Het gebiedsteam hoopt in de toekomst hun aanwezigheid te kunnen uitbreiden.

Ook is de gemeente Harlingen van plan om in 2019 een gemeente loket te openen in het dorpshuis nadat deze is opgewaardeerd tot multifunctioneel centrum. Hier kunnen de bewoners dan terecht voor zaken waarvoor zij anders naar het stadskantoor in Harlingen zouden moeten gaan. Het bestuur van de stichting dorpshuis Winaam speelt hier een actieve rol in en vanuit Dorpsbelang zien wij voor nu geen actieve rol. Gelet op het belang van deze ontwikkeling zullen wij dit wel op de voet volgen en daar waar nodig onze bijdrage leveren.

Aandachtspunten: Voorzieningen	2019	2020	Lange termijn
Een ondersteunende en/of innoverende rol van Dorpsbelang bij het jeugd en het ouderen werk in Wijnaldum.			
Druk houden op de geplande aanleg van snel internet voor het buitengebied (Kabel-Noord)			
Met de gemeente in gesprek gaan over snel internet in Wijnaldum zelf.			

Conclusie

Op basis van onze vorige dorpsvisie hebben wij heel wat bereikt en met deze nieuwe dorpsvisie voor de komende 10 jaar hebben wij een nieuwe richtlijn voor wat wij belangrijk vinden en waar wij ons als bestuur voor in willen zetten. Op basis van de weg waarlangs deze visie is ontstaan vertegenwoordigt deze dorpsvisie een visie van de vereniging en haar leden en ook het verhaal van de dorpsbewoners en hun blik op de toekomst. Deze dorpsvisie is het mandaat aan het bestuur van de vereniging om zich in te zetten voor de onderwerpen en plannen zoals die in deze visie zijn neergezet.

De nieuwe Omgevingswet

Een belangrijke wettelijke wijziging die op ons af komt is de invoering van de Omgevingswet die gepland staat voor 2020/2021. In deze wet worden een aantal bestaande wetten op gebied van o.a. Ruimtelijke Ordening, Milieu en Sociale Wetgeving samengevoegd en wordt de bestaande regelgeving op deze gebieden vereenvoudigd.

Verantwoordelijkheden worden in deze wet overgeheveld van de landelijke overheid naar de lokale overheden. Dit betekent dat lokale overheden zoals gemeentes meer zeggenschap krijgen over de inrichting van hun omgeving. En daarbij moet naar alle aspecten gekeken worden. De nieuwe wet eist ook nadrukkelijk betrokkenheid van burgers bij het vaststellen van plannen in het kader van deze wet. Hoe deze betrokkenheid vorm gaat krijgen

is nog niet duidelijk en zal ook afhangen van de plannen die er gemaakt gaan worden. Wij voorzien dat de rol die Dorpsbelang in deze context heeft zal veranderen. Hoe, dat is nog niet te voorzien. Wij zullen deze nieuwe ontwikkeling nauwgezet volgen en zo nodig de leden van de vereniging hierover informeren.

De rol van de vereniging

Als vereniging Dorpsbelang Wijnaldum zetten wij ons in voor de belangen van de inwoners van Wijnaldum. Dit zijn voor het merendeel algemene belangen, maar soms ook het belang van een bepaalde groep uit het dorp. Waar wij ons als vereniging niet inzetten voor het belang van een bepaalde groep is wanneer de belangen van die ene groep het belang van andere groepen schaden.

In het kader van de toenemende bevoegdheden van de gemeentelijke overheid en de steeds complexere regelgeving zal Dorpsbelang zich nog meer toeleggen op de interactie met de gemeentelijke instanties en het bestuur van Harlingen.

Van belang hierbij is dan ook dat het bestuur van de gemeente Harlingen ons ziet als volwaardige gesprekspartner. Hierbij speelt onze dorpsvisie een belangrijke rol maar ook de manier waarop wij voor de belangen van ons dorp opkomen. Onze interactie met de gemeente Harlingen is gebaseerd op een overlegmodel waarbij een goede verstandhouding de basisvoorwaarde is voor een succesvolle samenwerking en het bereiken van onze doelen op de langere termijn. Dit in het belang van de bewoners van Wijnaldum.

Soms is het daarom beter dat een onafhankelijke actiegroep zich inzet voor zaken die een ander soort benadering vereisen om de gewenste doelen te bereiken en op te komen voor de belangen van bewoners. Voorbeelden hiervan zijn: De acties die plaatsvinden in het kader van de gevolgen van de vuilverbrandingsoven, de zout- en gaswinning. Dorpsbelang is ook niet gelukkig met de effecten die deze ondernemingen hebben op de regio waarin Wijnaldum zich bevindt en wanneer daar over gesproken wordt met de bestuurders van de gemeente Harlingen dan uiten wij ook onze zorgen over de effecten hiervan op onze leefomgeving.

Betrokkenheid van de bewoners

Het bestuur van de vereniging hecht veel waarde aan de betrokkenheid van de bewoners van Wijnaldum. Een belangrijk hulpmiddel hierbij is het op de hoogte houden van de dorpsbewoners van de vorderingen en resultaten die worden bereikt. Nadat de dorpsvisie is bekendgemaakt zal er op de website van Wijnaldum een overzichtelijke informatiepagina worden geplaatst waarop een samenvatting staat van alle actieplannen die in de dorpsvisie worden genoemd. Hierbij valt dan ook te zien wat de vorderingen zijn.

Mochten ontwikkelingen in de toekomst aanleiding geven tot aanpassingen van de afgesproken plannen of nieuwe plannen noodzakelijk worden, dan vindt overleg plaats met de leden van de vereniging.

Samenvatting actiepunten Dorpsvisie 2019 - 2029

Wonen in Wijnaldum

1. Sloop/herbouw kleine woningen in de Andreas & v.d. Ploegstraat
2. Overleg met de Bouwvereniging over aanpak van woningen aan de Buorren 3&5
3. Bloemen in de bermen experiment van 2018 uitbreiden.
4. Onderzoek naar mogelijkheden nieuwe aanleg bosje bij het dorp in plaats van jaren afwachten

Verkeer

1. Druk houden op de aanleg van het fietspad van Wijnaldum naar Midlum
2. Foutparkeren in- en om het dorp aanpakken
3. Groot onderhoud aan de Winamerdyk
4. Creëren van een toekomstvisie op de verkeerssituatie in en om Wijnaldum met oog voor bereikbaarheid en de veiligheid voor alle weggebruikers.
5. Onderzoek de mogelijkheid van een aparte fietsstrook langs de Foarryp.

Toerisme en vrije tijd

1. Onderzoek mogelijkheid wandelpad naar Pietersbierum, inclusief de oude spoorbrug over de Ried.
2. Versterken van de rol van de Website van Wijnaldum tbv toerisme
3. Samenwerking met VVV Harlingen & Franeker versterken
4. Informatievoorziening over Wijnaldum
5. Opzetten van een werkgroep toerisme
6. Aanzet tot en faciliteren van samenwerking verenigingen
7. Plaatsing van definitieve afscheiding tussen speeltuin en kerkerrein

Voorzieningen

1. Een ondersteunende en/of innoverende rol van Dorpsbelang bij het jeugd en het ouderen werk in Wijnaldum.
2. Druk houden op de geplande aanleg van snel internet voor het buitengebied (Kabel-Noord)
3. Met de gemeente in gesprek gaan over snel internet in het Wijnaldum zelf.

